

Miljöstöd för jordbruket

Programmet för utveckling av
landsbygden i Fastlandsfinland 2007–
2013

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

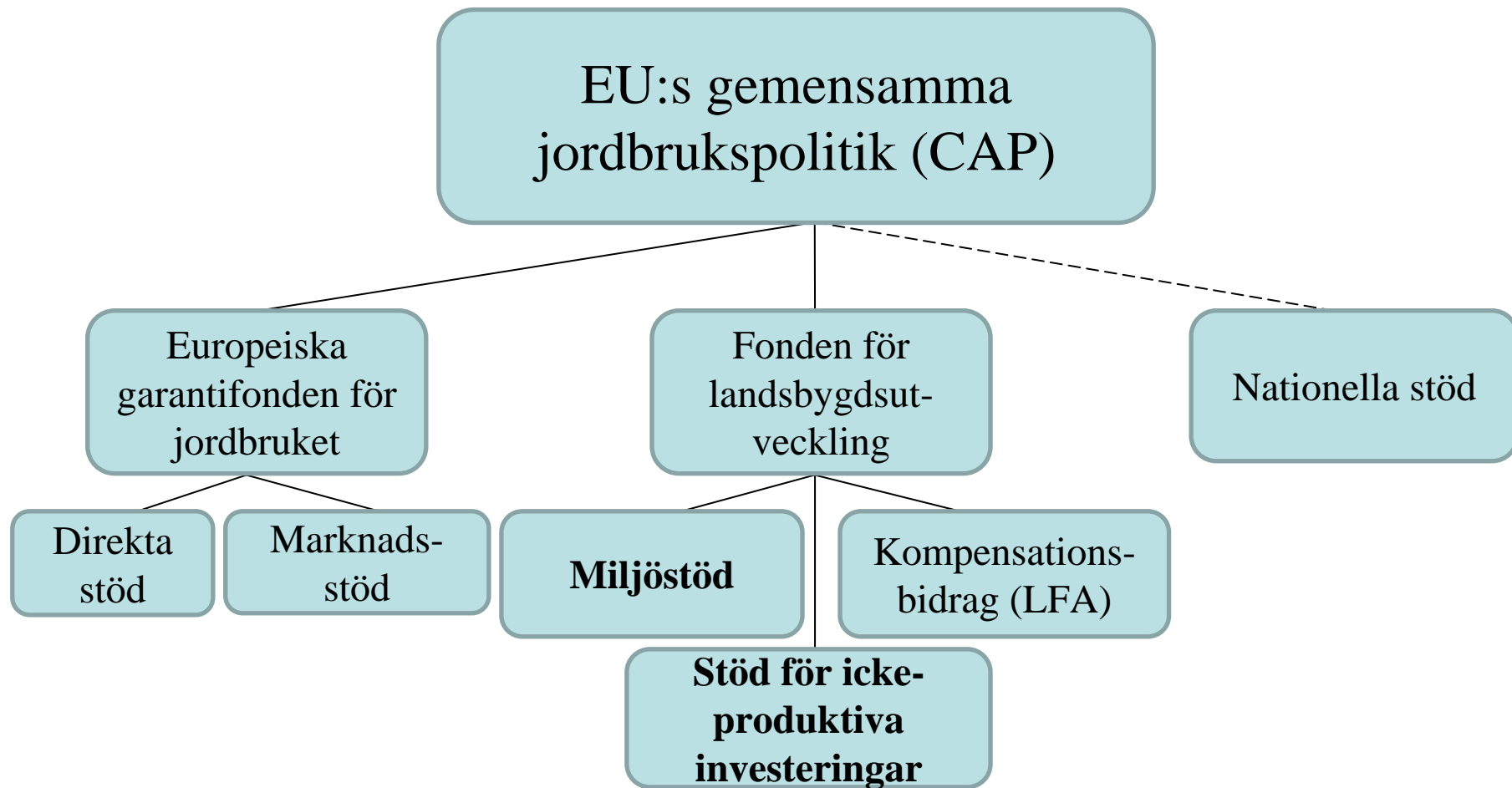
Ändringar

- 18.10 publicering
- 19.10 har ändrat anteckningarna av dian 21

Miljöstöd för jordbruket

- Innehåll:
 - Allmänt om miljöstödet för jordbruket
 - Att ansöka om stöd och förutsättningar för utbetalning av stödet
 - Bas- och tilläggsåtgärder inom miljöstödet
 - Uppföljning av effekterna av miljöstödet

Allmänt om miljöstödet (1/2)

Allmänt om miljöstödet (2/2)

- En stödform sedan 1995
- Målet är att erbjuda gårdarna medel och möjligheter för att bevara och förbättra miljöns tillstånd
- Den totala mängden stöd 2009 var 337 milj. €, varav specialstödsavtalens andel var 42 milj. €
- 72 % av finansieringen ur nationella medel,
28 % ur EU:s landsbygdsfond
 - Undantag utgörs av vissa specialstöd, av vilka EU finansierar 45 % fr.o.m. 2010

Målen för miljöstödet (1/3)

- Att minska miljöbelastningen från jordbruket
- Att trygga mångfalden i jordbruksnaturen och att bevara kulturlandskapen
- Att bevara förutsättningarna för att bedriva produktion

Målen för miljöstödet (2/3)

I praktiken

- Att förse jordbrukarna med medel för att skydda och förbättra miljöns tillstånd och bevara våra traditionella jordbrukslandskap,

samt

- att möjliggöra användningen av dessa medel genom att ersätta de kostnader och inkomstbortfall som de förorsakar.

Målen för miljöstödet (3/3)

- År 2009 hade 90 % av jordbrukarna förbundit sig vid miljöstödet och 95 % av åkerarealen omfattades av det
- Registrerade föreningar kan också ansöka om vissa avtal om specialstöd
- Stödet kompenserar för kostnader och inkomstbortfall som de genomförda åtgärderna förorsakar

Lagstiftningsgrund ^(1/2)

- Rådets förordning (EG) nr 1698/2005: *Stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.*
- Lag 1440/2006: *Lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd.*

Lagstiftningsgrund ^(2/2)

- SRf 366/2007: *Statsrådets förordning om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket åren 2007—2013.*
- JSMf 503/2007: *Jord- och skogsbruksministeriets förordning om bas- och tilläggsåtgärder i samband med miljöstödet samt miljöspecialstöd för jordbruket.*

Att ansöka om stöd

- Förbindelsen om miljöstöd ska ingås i samband med stödansökan senast 30.4. (Blankett 111)
- Förbindelseperioden är 5 år
- Förbindelse som
 - växtodlingsgård eller
 - husdjursgård
 - Minst 0,4 de/miljöstödsberättigande ha
 - eller 25 de

Tvårvillkor (1/3)

Består av två helheter

- Kravet på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden
 - bl.a. dikesrenar och skydd av jordmånen, bekämpning av flyghavre, god odlingssed, kravet på växtföljd, skötsel av trädor och naturvårdsåkrar osv.
- Lagstadgade skötselkrav
 - Miljön: Stallgödsel och gödselmedel, slam från reningsanläggningar, grundvattenområden
 - Folkhälsa samt djur- och växthälsa: Märkning och registrering av djur, kraven på hygien i produktionen, tillsyn av djursjukdomar osv.
 - Djurens välbefinnande

Tvårvillkor (2/3)

Villkorsbetingade stöd:

Direkta stöd som finansieras helt av EU:

- Gårdsstöd
- Produktionsbidrag för jordbruksgrödor
- Bidrag för proteingrödor
- Stöd för stärkelsepotatis
- Utsädesstöd för timotej
- Bidrag för tackor
- Bidrag för mjölkcor
- Bidrag för nötkreatur

Stöd från jordbruksfonden:

- Stöd för djurens välbefinnande
- Miljöstöd (2007-2013)
- Miljöspecialstöd (2007-2013)
- Kompensationsbidrag (2007-2013)
- Kompensationsbidrag (2000-2006)

Nationella jordbrukarstöd:

- Nationellt tillägg till kompensationsbidraget
- Nordliga hektarstöd
- Hektarstöd för husdjursgårdar

Tvårvillkor (3/3)

Information om tvårvillkoren i guiderna:

- "Tvårvillkor - Odlingsätt och miljövillkor"
- "Märkning och registrering av djur, växtskyddsmedel, foder, livsmedel, anmälan om djursjukdomar och djurens välbefinnande"

Förutsättningar för utbetalning av stöd

- Tvärvillkoren ska iakttas
- Minimikraven för miljöstöd
- De allmänna villkoren för miljöstöd ska uppfyllas
 - Sökanden mellan 18 och 65 år
 - Åkerareal minst 3 ha eller trädgårdsväxtareal 0,5 ha
 - Stödberättigande åkerareal
- Bas- och tilläggsåtgärder ska genomföras

Minimikraven för miljöstödet

- Kvävegivan i enlighet med nitratdirektivet
- Fosfor högst 80 kg/ha, för trädgårdsväxter 120 kg/ha
- Växtskyddsmedel ska uppfylla de europeiska standardkraven
- Den som sprider växtskyddsmedel ska ha en giltig utbildning som godkänts av ELY-centralen

Stödberättigande åkerareal (1/4)

- I regel är åkerarealen stödberättigande om den har varit det under föregående år
- Nya arealer godkänns som stödberättigande enligt vissa kriterier
- Rätten till stöd kan dock förloras om:
 - Ett skifte uppges som icke odlat eller konstateras vara det vid en kontroll
 - Ett skifte uppges som icke stödberättigande eller konstateras vara det vid en kontroll

Stödberättigande åkerareal (2/4)

Miljöstöd kan betalas för följande arealer:

- Åkerarealer från vilken skörd har bärgats
- Gröngödslingsarealer
- Arealer för honungsproduktion
- Skördeskador och utvintringsskador
 - För övriga lämnas en anmälan om skördeskada till kommunen
- Dikesrenar och skyddsremсор

Stödberättigande åkerareal (3/4)

- Odlingstekniska vändtegar
- Specialstödsarealer
 - 5- och 10-åriga avtal om främjande av naturens mångfald, utvecklande och vård av landskapet samt främjande av landskapets mångfald.
- Naturvårdsåkrar

Naturvårdsåker

- Fleråriga vallåkrar
- Mångfaldsåkrar
 - Vilt- och landskapsåkrar samt åkrar som besätts med ängsväxter
- Stödnivån är samma för växtodlings- och husdjursgårdar

Naturvårdsåker

Typ	Anläggning	Skötsel (växtskyddsmedel förbjudna)	Användning av skörden	Växtbeståndet får avslutas tidigast
Vall	Befintlig vall, eller senast 30.6.	Ska slås minst vart tredje år eller pga. skador	Ja	Det andra året fr.o.m. 31.8 För höstsådda grödor fr.o.m. 15.7
Ängsväxter	senast 30.6	Tillåtet fr.o.m. 1.8	Ja	Det andra året fr.o.m. 31.8 För höstsådda grödor fr.o.m. 15.7
Landskapsväxter	senast 30.6	Tillåtet fr.o.m. 1.8	Ja	Våren efter sådd
Viltväxter	senast 30.6	Tillåtet fr.o.m. 1.8	För utfodring av vilt	Våren efter sådd

Miljöstödets uppbyggnad

Miljöstödet består av tre delar (I-III):

I Basåtgärder

- Den som ingått förbindelsen ska iaktta villkoren på hela gården

II Tilläggsåtgärder - 10 stycken

- Stödregion A och B 1-4 st. ska väljas
- C1-4 -regioner 0-2 st. ska väljas
- Trädgårdsväxtareal 0-2 st. ska väljas

Miljöstödets uppbyggnad

Miljöstödet består av tre delar (I-III):

III Specialstödsavtal

- Förutsätter riktade och effektiva miljöskydds- och miljövårdsåtgärder
- Avtal kan ingås för 13 olika åtgärder
- Avtalets längd 5 eller 10 år

Miljöstödets uppbyggnad

Miljöstödet för jordbruket består av tre delar:

1. Basåtgärder

- Alla som ingått förbindelse ska iaktta villkoren på hela åkerarealen

2. Tilläggsåtgärder

- Stödregion A och B 1-4 st.
- C1-4 –regioner 0-2 st.
- Arealer med trädgårdsväxter 0-2 st.

3. Specialstödsavtal

- För objekt som godkänns separat
- Riktade och effektiva miljövårdsåtgärder

Basåtgärder

Villkoren ska iakttas på hela åkerarealen

- Utarbetande av en odlingsplan
- Gödsling på basis av markkartering
- Skiftesvisa anteckningar
- Dikesrenar och skyddsremсор
- Bevarande av naturens mångfald och landskapet

Tilläggsåtgärder:

- Stödregionerna A, B och C

- Reducerad gödsling
- Preciserad kvävegödsling av åkerväxter
- Preciserad kvävegödsling av trädgårdsväxter
- Näringsbalans
- Spridning av stallgödsel under vegetationsperioden
- Växttäckning vintertid och reducerad bearbetning

Reducerad gödsling

- De tillåtna gödselmängderna är mindre än för basåtgärdena
- Gäller kväve- och fosforgödsling
- Fullständig information i guiden:

"Guide till gödsling enligt miljöstödsvillkoren 2007-2013"

Preciserad kvävegödsling av åkerväxter (1/2)

- Analys av mängden lösligt kväve i åkermarken före vårgödslingen
- Utförs av jordbrukaren på gården med hjälp av en metod för snabbmätning eller en laboratorieanalys
- För minst 30 % av den miljöstödsberättigande arealen
- Prover ska tas från hela djupet i bearbetningsskiktet (20-30 cm), 15-25 stickprov

Preciserad kvävegödsling av åkerväxter (2/2)

- Bestämning av kväve som nitrat, i vissa fall dessutom bestämning av kväve som ammoniak
- Som resultat fås mängden kväve kg/ha
 - Den del som överstiger 20 kg/ha dras av från gödselmängden för den aktuella vegetationsperioden
 - Om inget resultat finns att tillgå minskas gödslingen med 20 kg/ha

Näringsbalans (1/3)

- Näringsbalans= tillförsel av näringsämnen-bortförsl av näringsämnen
- Kväve- och fosforbalanserna beräknas årligen för alla basskiften
- En "Åtgärdsplan för näringsbalansen" ska utarbetas för gården

Näringsbalans (2/3)

- Åtgärdsplanen för näringsbalansen utarbetas under det andra och fjärde förbindelseåret
- Man räknar ut ett relationstal mellan näringsbalansen och gödslingen, varefter gödslingen under det tredje och femte förbindelseåret justeras vid behov.
- De årliga åkerbalanserna ska räknas ut före utgången av varje förbindelseår, senast 29.4.

Näringsbalans (3/3)

$$\frac{\text{RAVINNETASE}}{\text{LANNOITUS}} \cdot 100 \% = \text{SUHDELUKU (\%)}$$

$$\frac{\text{SUHDELUKU (1. vuosi)}}{\text{SUHDELUKU (2. vuosi)}} \cdot 100 \% = \text{SUHDELUVUN MUUTOS}$$

Näringsämne	Förändring i relationstalet	Förändring i gödningen under nästa vegetationsperiod
Kväve	+ 20 %-enh.	- 10 kg/ha
	+ 40 %-enh.	- 20 kg/ha
Fosfor	+ 20 %-enh.	- 2 kg/ha
	+ 40 %-enh.	- 4 kg/ha

Spridning av stallgödsel under vegetationsperioden

- Den gödsel som används ska spridas under perioden 15.4 - 15.8.
 - 1.4 om marken är ofrusen och torr
 - 10.9. fram till 10.9 vid höstsådd eller om en flerårig trädgårdsväxt planteras på hösten
- Tillåtna metoder på broddar och vallar
 - Precisionsspridare för fast gödsel
 - Slangspridare för urin och flytgödsel eller utrustning som placerar gödseln
- Vid anläggning av växtbestånd ska stallgödseln myllas in

Växttäcke vintertid och reducerad bearbetning

- Minst 30 % av den miljöstödsberättigande åkerarealen
 - Vall, rörflen och grüngödslingsvall
 - Grönträda (anlagd senast 30.6), naturvårdsåkrar samt stubbträda
 - Höstsäd, fleråriga trädgårdsväxter eller fånggrödor
 - Stubb, dock inte om den har besåtts med en höstoljeväxt på hösten
- Skiften som är viktiga för vattenskyddet bör gynnas

Tilläggsåtgärder: Åkrar inom stödregionerna A och B

- Växttäcke vintertid
- Effektiverat växttäcke vintertid
- Mångsidigare odling
- Extensiv vallproduktion
- Odling av fånggrödor

Växttäcke vintertid

- Minst 30 % av den miljöstödsberättigande åkerarealen
 - Flerårig vall, rörflen, grüngödslingsvall
 - Grönträda (anlagd senast 30.6), vilt-och landskapsträda samt stubbträda
 - Höstsäd, fleråriga trädgårdsväxter, lin eller hampa
 - Stubb, dock inte om den har besåtts med en höstoljeväxt på hösten
- Skiften som är viktiga för vattenskyddet bör gynnas

Effektiverat växttäckning vintertid

- Minst 50 % av den miljöstödsberättigande åkerarealen
 - Vall, rörflen och grüngödslingsvall
 - Grönträda (anlagd senast 30.6), vilt-och landskapsträda samt stubbträda
 - Höstsäd, fleråriga trädgårdsväxter, lin eller hampa
 - Stubb, dock inte om den har besåtts med en höstoljeväxt på hösten
- Skiften som är viktiga för vattenskyddet bör gynnas

Mångsidigare odling

- Av den miljöstödsberättigande arealen ska minst 10 % bestå av vall eller gräsbevuxna områden.
- En och samma växtart får under året odlas på högst 40 % av den åkerareal som berättigar till miljöstöd
- Samma växtart får odlas på skiftet högst 2 år i följd
 - Undantag är vall och kummin, får odlas högst 3 år
- Varje år måste minst tre olika växtarter odlas
- En ska vara någon annan art än stråsäd
- En femårig växtföljdsplan ska utarbetas

Extensiv vallproduktion

- För husdjursgårdar
- Vall ska odlas på minst 50 % av gårdens miljöstödsberättigande åkerareal
- För gödsling av vallarna får kväve användas till högst 75 procent av basnivån

Odling av fånggrödor

- Minst 25 % av den miljöstödsberättigande åkerarealen
 - Bottengröda eller fånggröda som sås efter skörden
- Fånggrödan får inte gödslas separat
- Som fånggröda kan sås bl.a. korn, havre, gräs- och vallväxter, foderraps, rybs,...
- Sådd senast 15.8 Kan bearbetas samma höst
- Får inte användas
 - för att anlägga flerårig vall, gröngödslingsvall eller vall som ingår i icke odlade åkrar

Tilläggsåtgärder: Arealer med trädgårdsväxter

- Preciserad kvävegödsling av trädgårdsväxter
- Användning av täckmaterial i fleråriga trädgårdsväxter
- Metoder för uppföljning av skadedjur

Preciserad kvävegödsling av trädgårdsväxter (1/2)

- För arealer med trädgårdsväxter i grupp 1
- Skyldighet att mäta mängden lösligt kväve före vårgödslingen och under vegetationsperioden före tillskottsgödslingarna
- Analyser för varje jordbruksskifte

Preciserad

kvävegödsling av trädgårdsväxter (2/2)

- Resultaten anges i de skiftesvisa anteckningarna
- Om mängden lösligt kväve överstiger 20 kg/ha ska den andel som överstiger 20 kg dras av från den årliga kvävegivan.
- Avdraget görs från de mängder som används vid grundgödslingen

Användning av täckmaterial i fleråriga trädgårdsväxter ^(1/2)

- För trädgårdsväxter i grupp 2
- Markytan mellan raderna ska täckas
 - Halm, flis eller annat organiskt material
 - Plastfilm eller plastduk
 - Täckpapper eller gräs för klippning i radmellanrummen
- De täckta odlingsskiftens areal ska utgöra minst 95 % av odlingsarealen när det gäller andra gräsväxter i grupp 2 än plantskoleväxter

Användning av täckmaterial i fleråriga trädgårdsväxter (2/2)

- För plantskoleväxternas del ska de täckta odlingsskiftena utgöra minst 50 % av odlingsarealen för dessa växter.
- Kraven på täckning ska uppfyllas senast det tredje förbindelseåret
- Stödet betalas från och med det förbindelseår under vilket kraven uppfylls före utgången av juni månad

Metoder för uppföljning av skadedjur (1/2)

- Ska genomföras på arealer med trädgårdsväxter i grupp 1 och 2 samt på arealer med frökryddor
- Minst 50 % av arealerna ska årligen användas för odling av växter för vilka man kan använda limfällor eller feromonfällor
- På skiftet ska finnas en fälla per hektar upp till 5 ha, efter det en fälla per varje påbörjat femtal hektar
- För plantskoleväxternas del ska de täckta odlingsskiftena utgöra minst 50 % av odlingsarealen för dessa växter.

Metoder

för uppföljning av skadedjur (2/2)

- Uppföljningen görs mellan 1.5 - 31.8. alltid då det förekommer skadeinsekter som orsakar skador på odlingsväxterna och skiftet har ett växtbestånd
- Bekämpningen ska basera sig på iakttagelser
- Jordbrukaren ska skaffa sig någon av följande guider som getts ut av Kasvinsuojeluseura:
 - "Avomaavihannesten taudit ja tuholaiset" (2002)
 - "Hedelmä- ja marjakasvien tuhoeläimet" (1997)
 - "Aktuella växtskyddsanvisningar" (nr.100)

Tilläggsåtgärder

En tilläggsåtgärd i samband med förbindelsen kan i vissa fall bytas ut:

- Odling av trädgårdsväxter inleds eller upphör
- Husdjursproduktion inleds/upphör
- Generationsväxling eller annan överföring av besittningsrätten till hela gården
- Den huvudsakliga inriktningen blir odling av energiväxter
- Ekologisk produktion inleds eller upphör
- Trädesrättigheter som innehafts i slutet av stödansökningstiden 2007 eller 2008 och tilläggsåtgärd som gäller växttäcke

Stödbeloppet inom miljöstödet

Det totala stödbeloppet påverkas av:

- Basstödet
- Val av tilläggsåtgärder
- Avtal om specialstöd som ingått

Det sammanräknade stödbeloppet dock högst

- Ettåriga odlingsväxter 600 €/ha
- Fleråriga trädgårdsväxter 900 €/ha
- Övriga odlingsväxter 450 €/ha

Stödbeloppet inom miljöstödet

Stödbelopp som betalas för basåtgärder, €/ha/år

	Växtodlingsgård	Husdjursgård
Jordbruksgrödor	93	107
Trädgårdsväxter G1	450	450
Trädgårdsväxter R2	438	438
Naturvårdsåker		
- flerårig vall	170	170
- mångfaldsåkrar	300	300
Vissa kryddväxter	181	181

Stödbeloppet inom miljöstödet

Stödbelopp som betalas för tilläggsåtgärder, €/ha/år

Tilläggsåtgärd (Stödregionerna A, B och C)	Stöd, €/ha/år
Reducerad gödsling	10
Preciserad kvävegödsling av åkerväxter	23
Näringsbalans	18
Spridning av stallgödsel under vegetationsperioden	27
Extensiv vallproduktion*	55
Växttäckning vintertid och reducerad bearbetning	11
Tilläggsåtgärd (Skiften inom stödregionerna A och B)	
Växttäckning vintertid	30
Effektiverat växttäckning vintertid	45
Mångsidigare odling	24
Odling av fånggrödor	13

Specialstödsavtal

13 stycken avtal

- Anläggning och skötsel av skyddszon
- Skötsel av mångfunktionell våtmark
- Åkerodling på grundvattenområden
- Metoder för hantering av avrinningsvatten (tre olika typer)
- Ekologisk produktion
- Ekologisk husdjursproduktion
- Skötsel av vårdbiotoper
- Främjande av naturens och landskapets mångfald
- Uppfödning av lantraser
- Odling av ursprungssorter
- Effektiverad minskning av näringsbelastningen
- Placering av flytgödsel i åker
- Långvarig vallodling på torvåkrar

Uppföljning av effekterna av miljöstödet

- MYTVAS - Uppföljningsundersökning om effekterna av miljöstödet för jordbruket
 - Finansiärer: JSM och MM
 - Forskningsansvar: MTT, SYKE, HU och RKTL
- MYTVAS 2 - 2000-2006
- MYTVAS 3 - 2008-2013

Närmare information

- Programmet för utveckling av landsbygden 2007–2013 och miljöstödet för jordbruket:
 - Ansökningsguide
 - Förbindelsevillkor för miljöstödet
 - Tvärvillkor - Odlingsätt och miljövillkor
 - www.landsbygd.fi
 - www.mavi.fi
 - www.mmm.fi

Närmare information

- MYTVAS - Uppföljning av miljöstödet effekter
 - www.mtt.fi
 - www.miljo.fi
 - www.mmm.fi